

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Hilde Nystuen

Vår ref. 2022/8010 432.2

Deres ref. «REF» Dato 16.02.2023

Skjøtselsplan for helhetlig kulturlandskap innenfor Sølen landskapsvernområde - høring

Utkast til Skjøtselsplan for seterområdene i Sølen landskapsvernområde legges ut for høring i perioden 15. februar - 1. april 2023.

Bakgrunn og formål

Sølen verneområdestyre er forvaltningsmyndighet for Sølen landskapsvernområde. Utkastet til skjøtselsplan for helhetlig kulturlandskap i Sølen LVO er utarbeidet av NIBIO på oppdrag fra verneområdestyret. Arbeidet startet opp i 2020 og planutkastet sendes nå på høring.

Ivaretagelse av kulturlandskapet innenfor Sølen landskapsvernområde med verdifullt seterlandskap, biologisk mangfold og kulturminner er en del av verneformålet for Sølen landskapsvernområde jf. § 2 i verneforskriften. I tillegg er området et egenartet landskap med store naturkvaliteter og opplevelsesverdier, spesielt det karakteristiske Sølenmassivet med omkringliggende landskapsrom. Området har kvartærgeologisk verdifulle landskapsformer og forekomster, og betydelige verdier knyttet til kulturminner og kulturmiljøer.

Det er aktiv bruk med slått og beite over tid, som har formet kulturlandskapet og gitt seterlandskapet egenart. Målet med skjøtselsplanen er å opprettholde kvalitetene i kulturlandskapet og restaurere areal som har fått redusert kvalitet. Det er gjennom skånsom bruk at arsmangfold og de kulturavhengige naturtypene kan tas vare på. Skjøtselsplanen skal gi forvaltningen et godt grunnlag for å kunne prioritere konkrete skjøtselstiltak som gir størst effekt for å ivareta naturtyper og artsmangfoldet for framtida. Verneområdestyret kan også årlig søke om midler til skjøtselstiltak som er forankret i skjøtselsplanen.

Arbeidsform og framdrift

I arbeidet med skjøtselsplanen har representanter fra de seterområdene som er blitt kartlagt vært invitert inn i referansegruppa for arbeidet. Det har vært oppstartsmøte vedr. planen sammen med NIBIO i 2020 og første planutkast ble presentert for referansegruppa våren 2021. I tillegg arrangerte Sølen verneområdestyre en temakveld vedrørende skjøtsel av seterlandskapet på Rendalstunet i begynnelsen av juli i 2022 hvor det også ble orientert om skjøtselsplanarbeidet.

NIBO har gjennomført feltarbeid i området sommeren 2021 og 2022 og i den forbindelse vært i kontakt med flere av setereierne. Det har også blitt gjennomført intervjuer av setereiere og andre med lokal kjennskap om den historiske bruken av disse seterområdene.

Oppbygging av skjøtelsesplanen

Skjøtelsesplanen inneholder både en Generell Del I og en Spesiell Del II for Sølen LVO. I Generell Del I beskrives nærmere hva en skjøtelsesplan er og hva den inneholder. Her er det beskrevet en rekke naturtyper som er vanlige i fjellet og ulike aktuelle skjøtselstiltak og effektene av disse.

Spesiell Del II beskriver forholdene og verdiene ved et utvalg av setrene i Sølen LVO mer spesifikt, slik som forvaltningstatus, brukshistorien til landskapet, registrerte kulturminner, kulturavhengige naturtyper og det biologiske mangfoldet. Det er valgt ut referanseområder for de ulike naturtypene som ble registrert i området og definert bevaringsmål, beskrevet skjøtelsesbehov og gitt forslag til ei prioritert tiltaksliste. Seterområdene som er kartlagt er Misterdalen, Skånborket, Horndalen, Nysetra, og Åkrådalen. Disse områdene er plukket ut med bakgrunn i at det i dag slippes beitedyr som bruker arealene og det foreligger planer om å slippe beitedyr. I tillegg er Lomnes Mistra og Nydammen som et unikt kulturmiljø med som referanseområde. De setrene som ikke er kartlagt i denne omgang (Jota seter, Stollsetra og Missjøhaugen seter) vil likevel kunne benytte kunnskapen fra de andre referanseområdene til å gjennomføre tiltak i samråd med verneområdeforvaltningen.

Verneområdeforvaltningen har i samarbeid med de som slipper ammeku i området undersøkt muligheten med å benytte Nofence bjeller på besetningene. Dette kan bidra til å gjøre det enklere å styre kua til de beiteområdene som er ønskelig. Dette vil også kunne bidra til å løse utfordringer rundt inngjerding av fritidseiendommer/seterbebyggelse.

Det jobbes også med å kartlegge gamle ferdselsveier innenfor Sølen landskapsvernområde og utarbeidelse av byggeskikkveileder for utmarks- og seterbebyggelsen. Dette arbeidet ses i sammenheng med skjøtelsesplanen.

Hva ønsker vi innspill på:

- Fakta om arealbruk og brukshistorie i Sølen landskapsvernområde og for hvert enkelt seterområde. Dersom det skulle være faktafeil, så ønsker vi å rette opp i det.
- Forslag til aktuelle skjøtselstiltak.
- Ønske om lokalt møte for gjennomgang av skjøtelsesplanen.

Høringsdokumentet er tilgjengelig på hjemmesiden til Sølen verneområdestyre:

<http://www.nasjonalparkstyre.no/solen> – eller du kan få tilsendt dokumentet på epost ved å kontakte verneområdeforvalteren.

Høringsfrist: 1. april 2023.

Merknader skal sendes på epost til sfinpost@statsforvalteren.no, eventuelt med post til: Sølen verneområdestyre, postboks 978, 2626 Lillehammer.

Sølven verneområde

Kontakt:

Spørsmål til skjøtselsplan skal rettes til:

verneområdeforvalter Hilde Nystuen - epost: hilde.nystuen@statsforvalteren.no - tlf. 90123302

Med hilsen

Hilde Nystuen
verneområdeforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672, Torgarden	7485	TRONDHEIM
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

Mottakerliste:

Elisabeth Bull Daae	Øvre Ekeberglia 8	3420	LIERSKOGEN
Jens Tore Løken	Gamle Kongevei 3940	2484	RENDALEN
Knut Arild Nordseth	Gamle Kongevei 4089	2484	RENDALEN
Terje Kristoffer Næstad	Portvegen 4	2406	Elverum
Anka Sunde Andresen	Arvid Andresens Vei 13 A	1394	NESBRU
Liv Åshild Ekroll	Gamlevegen 45	2040	Kløfta
Erling Undeland Mømb	Strandstykket 49	2409	Elverum
Arve Karlson	Klokkarmon 10	2280	GJESÅSEN
Eli Jakobsen	Ånnerud Østre 6	2040	KLØFTA
Ola Nytrøen Høye	Hoppveien 1	0687	Oslo
Maren Kværness Halberg	Lomnesveien 98	2485	Rendalen
Grete Bjøntegaard	Bekkeliveien 12 A	1467	STRØMMEN
Reidun Kampen	Egnerveien 647	1923	SØRUM
Arne Høye	Gudleivs Vei 71	2015	LEIRSUND
Morten Jakobsen	Øvre Ferstadveg 17	7022	TRONDHEIM
Kjersti Viken	Stjerneveien 13 B	0779	OSLO
Christina Mømb	Elvengveien 99	2007	KJELLER
Turid Hangaard	Stengutua 2	2484	RENDALEN
Einar Dale			
Amund Bolstad	Haugsetveien 112	2484	RENDALEN
Dag Joar Eggen	Enerhaugen 30	2335	Stange
Arnfinn Pedersen	Gamle Kongevei 4077	2484	RENDALEN
Sigurd Heiberg	Stokkahagen 23	4022	STAVANGER
Tone Iren Illevold	Sjøliveien 168	2485	Rendalen
Erik Løsåmoen	Kristins Vei 9	0669	OSLO
Odd Helge Høye	Skullerudbakken 32	1189	Oslo

Sølen
verneområdestyre

Knut Erlend Hagen	Bjønngardsveien 33	2484	RENDALEN
RENDALEN KOMMUNE	Hanestadveien 1	2484	RENDALEN
Vegard Mømb	Bjønngardsveien 37	2484	Rendalen
Bjørn Dingstad	Askimveien 149	1408	KRÅKSTAD
Elisabeth Holberg	Gamle Kongevei 2593	2485	RENDALEN
Johan Skule Høye	Flatan 34	2484	Rendalen
Ingar Jørgen Høye	Postboks 2	2488	Rendalen
Vegard Bye	Krumgata 8	0170	OSLO
Frode Larsen	Bergensgata 24 B	0468	OSLO
Grete Larsen	Lomnesveien 79	2485	RENDALEN
Øystein Viken		2485	RENDALEN
Hilde Mømb	Bjønngardsveien 39	2484	RENDALEN
Per Misterosen	Engerdalsveien 200	2485	RENDALEN
Britt Veslemøy Mehren	Gamle Gardermoveg 16	2067	Jessheim
Øyvind Ertzaas			
Kåre Martin Nytrøen	Flatan 22	2484	Rendalen
Kirsti Been Tofte	Wistings Vei 14 B	3182	HORTEN
Leif Gunnar Heiberg Bjørke	Grøttingveien 238	2478	HANESTAD
Odd Trygve Marvel	Volvat Terrasse 6	0369	Oslo
Eivind Høye	Østagrenda 46	2484	RENDALEN
Trond Jostein Høye	Asaktoppen 30	2015	Leirsund
Jon Håkon Høye	Sveavegen 73	1263	Oslo
Thea Marie Brentnall	Bredes vei 4 c	1088	OSLO
Knut Bjørnar Myrberg	Gamle Kongevei 4197	2484	Rendalen
Tor Jan Berger	Enervegen 13	2230	SKOTTERUD